

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMA ȘCOLARĂ
pentru
EDUCAȚIE MUZICALĂ
CLASELE I – a IV-a
ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

Aprobată prin Ordin al Ministrului

nr. /

București

2001

I. NOTĂ DE PREZENTARE

Documentul de față reprezintă curriculum-ul de educație muzicală pentru clasele I-IV. Planul cadru de învățământ pentru clasele I-IV, alternativa educațională Waldorf, prevede două ore de educație muzicală, ore care aparțin trunchiului comun.

Educația muzicală nu este privită ca educație de specialitate, ci ca o educație care formează omul. Prin cântecele studiate vocal și instrumental copilul trăiește justa orientare a voinței în activitatea sa. În primii ani de școală (cls. I-II) cântecele se învață exclusiv după auz și îl vor ajuta pe copil să trăiască sunetele și spațiul sonor în mod liber, așa cum este posibil în cântecele pentatonice.

În clasa a III-a face cunoștință cu sunete noi, cântând cântece în tonalități majore. Sunetele muzicale vor fi scrise și citite. În clasa a IV-a se acordă o atenție sporită duratelor muzicale.

Cântecele studiate vocal vor fi redată și instrumental, la choroiflote sau la blockflote. Studiul instrumentului nu presupune virtuozitate.

Repertoriul clasei va conține cântece accesibile, potrivite cu vârsta copiilor, bogate în conținut.

Planificarea cântecelor va fi făcută în strânsă legătură cu epoca în care sunt copiii.

II. OBIECTIVE CADRU

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale
2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii
3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului muzical

CLASA I

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei I, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei I, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să interpreteze vocal (după auz) și instrumental (prin imitație) în grup, la unison cântecele studiate	- urmărirea mersului melodiei prin gest - intonare de cântece - exerciții sub forma de jocuri pentru emisie corectă, respirație corectă, poziție corectă
1.2	să emită corect sunetele, să obțină la choroiflote un sunet frumos, omogen	- redarea cântecelor studiate vocal la CHOROIFLÖTE, prin imitație (sau blockflöte sopran) - exerciții sub forma de jocuri pentru poziție corectă, respirație corectă, sunet frumos - cântare alternativă vocal, instrumental - improvizații
1.3	să rostească clar textele cântecelor și să le memoreze	- cântece - jocuri - concert ghicitoare
1.4	să asocieze cântecul cu mișcarea	- cântece în care se schimbă măsura
1.5	să respecte modalitatea corectă de obținere a sunetelor la fiecare din instrumentele și pseudoinstrumentele folosite în timpul orelor	- improvizații - copiii demonstrează că degetele lor stăpânesc instrumentul - în cântecele studiate se vor folosi instrumente și pseudoinstrumente în mod suplimentar pentru a se crea imagini cât mai exacte prin sunet

2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei I, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei I, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să identifice diferite surse sonore	- jocuri de recunoaștere a diferitelor surse sonore
2.2	să diferențieze sunetele muzicale de zgomote	- jocuri - ghicitori
2.3	să diferențieze timbrul vocal de cel instrumental	- concert ghicitoare
2.4	să poată exterioriza prin mimică, gestică, mișcare, fiecare strofă în funcție de conținut	- exerciții de mimă - folosirea instrumentelor, pseudoinstrumentelor, obiectelor sonore în momentul în care pot crea un efect deosebit în cântecele învățate, să exprime ceva, "să vorbească"
2.5	să recunoască cântecele după ritm, după un fragment auzit	- cântecele studiate însoțite de redarea ritmului - jocuri tip ghicitoare

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului muzical

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei I, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei I, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să enunțe titlurile și autorii cântecelor învățate	- prezentarea prin poveste a cântecului - discuții pe marginea cântecelor
3.2	să manifeste interes pentru activitățile muzicale	- participarea la serbări școlare, spectacole muzicale etc.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Practica muzicală (cântarea vocală și instrumentală)

- Practica vocală:

- deprinderi specifice de cânt: ținuta corporală, respirația, emisia, dicția, articulația
- modalități de cântare: unison în grup, în dialog
- repertoriu de cântece

- Practica instrumentală:

- pseudoinstrumente
- instrumente muzicale: choroiflote (instrument de suflat acordat pentatonic)
- kantela (instrument cu coarde ciupite acordat pentatonic)
- poziția corectă pe instrument
- corectitudine în modalitatea de obținere a sunetelor la fiecare din instrumentele folosite
- obiecte sonore (lemn, metal, piatră, sticlă)
- instrumente de percuție (tobița, tamburina, triunghiul, castagneta, maracasa, cutiuțe rezonatoare, etc.)
- repertoriu de cântece studiate vocal

2. Elemente de limbaj muzical

- Sunetul muzical

- sunetul muzical și zgomotul
- calitățile sunetului muzical: durată, înălțime, intensitate, timbru

- Ritmul muzical

- sunete lungi și scurte
- pauzele (momente de tăcere în muzică)
- asocierea ritmului cu mișcarea
- acompaniament ritmic

- Melodia

- sunete înalte - joase
- linii melodice coborâtoare, cu o mișcare fluidă firească
- melodii pătrunse preponderent de trăirea cvintei
- asocierea mersului melodiei cu mișcări ale mâinii

- Nuanțe

- tare (forte), potrivit (mezzoforte), încet (piano)

- Timbrul
- timbrul vocal (sunete calde, aspre, moi, stridente, liniștite, agitate)
- timbrul instrumental (choroiflote/blockflote sopran, kantela, tamburina, trianțlu, clopoței, metalofon, xilofon, toba mică)¹

Notă: Elementele de limbaj vor fi abordate exclusiv prin practicare.

3. Elemente de cultură muzicală

- Date despre cântece: titlul, compozitorul, autorul textului
- Povestiri și povești despre atmosfera cântecului
- Audiții muzicale²

4. Sugestii pentru repertoriul de cântece

- Cântece cu teme din basme
- Cântece despre anotimpuri, cu teme din natură
- Cântece din folclorul copiilor
- Colinde
- Jocuri în cerc
- Jocuri cântate, combinate cu sonorități instrumentale

C. INDICAȚII METODOLOGICE

Ora de muzică începe prin a se preciza schimbările din natură remarcate în ziua respectivă. Fiecare elev participă la orele de muzică cântând și vocal și instrumental. Învățarea cântecelor se face după auz. La choroiflote se cântă prin imitație, după învățator.

Liniile melodice coborâtoare, mișcarea fluidă firească a melosului, atmosfera pentatonică a cântecelor vor ocroti sufletul copiilor. Cântecele vor transmite liniște, căldură, bucurie. Ritmul plin de viață, încadrat în măsuri de doi și trei timpi va fi realizat în strânsă legătură cu textul cântecului pentru a nu frâna înainte de vreme capacitatea deosebită a copiilor de percepere a lumii. O deosebită importanță se va acorda pauzelor pentru a realiza imaginile dorite.

Pregătirea cântecelor este importantă și va fi realizată prin povestiri și prin exerciții (ex.- "Vântul toamnei"- când se va pregăti cântecul, se va încerca integrarea copiilor în mișcările crengilor unui copac bătut de vânt). Acolo unde se poate, este deosebit de important ca implicarea în mișcare să se facă înainte de cântarea propriu-zisă și în timpul cântecului copii să fie purtați permanent de mișcări. Copiii trăiesc, împreună cu învățatorul, în imaginile din povestiri, se identifică cu ființele din conținutul textului, sunt în acțiune. Melodia, muzica par doar componente.

Învățătorul va găsi imagini cu care să-i determine pe cei ce cântă la choroiflote să se străduiască permanent să aprecieze cu ajutorul urechii sunetul obținut. Studiul instrumentului va fi cu multă grijă condus. Se vor exersa mai întâi cântece din două sunete, compuse de învățator sau din folclorul copiilor. Apoi se va trece mai departe la cântece din trei sunete, din patru sunete ș.a.m.d.. La sfârșitul clasei întâi se pot face mici exerciții în timpul cărora copiii să poată arată că degetele lor stăpânesc instrumentul. În cântarea alternativă, schimbul se va produce fluent, activitatea va începe în auz și apoi va fi transferată în cânt.

Se va urmări formarea unui repertoriu de bază. Cântecele vor fi selectate ținându-se cont și de mesajul educativ al textului și de valoarea artistică. Se va exersa mai ales cântatul în cor pentru a se omogeniza colectivul nou format.

¹ Choroiflote, kantela, xilofon, metalofon – instrumente acordate pentatonic.

² Audițiile se vor realiza de preferință "pe viu", în cadrul serbărilor, în sălile de recital și concert.

CLASA a II-a

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să cânte (după auz) în corul clasei, în grup și individual, cântece la unison cu intonație, respirație, emisie și dicție corectă.	- exerciții incluse în jocuri - cântare în cor, în dialog, în grup
1.2	să acompanieze ritmic cântarea	- cântare vocală cu acompaniament ritmic realizat cu obiecte sonore (lemn, pietricele, etc.) sau instrumente de percuție din instrumentarul Orff ³
1.3	să asocieze cântecul cu mișcarea	- cântece cu refrenuri ritmice - jocuri cu cânt - jocuri cu exerciții ritmice, exerciții cu elemente ritmice de o complexitate sportivă
1.4	să interpreteze la choroiflote cântece, melodii	- cântecele din repertoriu studiate vocal, bine cunoscute - improvizații
1.5	să aibă un comportament de bun auditor	- mici exerciții introduse în jocuri de recunoaștere a cântecelor, de reproducere a unor fragmente ca ecou

2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să diferențieze în cântare calitățile sunetelor muzicale (durată, înălțime, intensitate)	- jocuri – exerciții melodice - jocuri și exerciții ritmice; - jocuri și exerciții ritmice reproduse ca ecou; - jocuri pentru însușirea elementelor de expresie - exprimarea duratei sunetelor prin silabe ritmice (scurt, lung, mai lung) - redarea pulsației ritmice a cântecelor cu ajutorul mâinilor
2.2	să identifice în cântecele interpretate și audiate elemente de limbaj	- concert ghicitoare - exerciții - joc de identificare a mersului melodic, a duratelor - participare la concerte pentru copii ⁴
2.3	să distingă timbrul instrumentelor de percuție	- exerciții - joc de identificare a instrumentelor

³ Instrumentarul Orff cuprinde: glockenspiel, toba, triunghiul, cymbal, toaca, maracasa, tamburina, xilofon etc.

⁴ Audițiile se vor realiza “pe viu”, în cadrul serbărilor, în sălile de recital și concert.

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului sonor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să recunoască cântecele învățate	- exerciții - joc de identificare
3.2	să enunțe date despre cântecele învățate	- expunere de date referitoare la cântecele studiate
3.3	să distingă părțile cântecului	- joc - ghicitoare
3.4	să-și exprime preferință pentru anumite cântece	- alcătuirea unui “top”

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Practica muzicală (cântarea vocală și instrumentală)

- Practica vocală:

- deprinderi specifice de cânt: ținuta corporală, respirația, emisia, dicția, articulația
- modalități de cântare: unison în grup, în dialog, pe roluri, ecou
- repertoriu de cântece

- Practica instrumentală:

- pseudoinstrumente
- instrumente muzicale: choroiflote (instrument de suflat acordat pentatonic)
- cantelă (instrument cu coarde ciupite acordat pentatonic)
- poziția corectă pe instrument
- corectitudine în modalitatea de obținere a sunetelor la fiecare din instrumentele folosite
- obiecte sonore (lemn, metal, piatră, sticlă)
- instrumente de percuție (tobița, tamburina, triunghiul, castagneta, maracasa, cutiuțe rezonatoare etc.)
- repertoriu de cântece studiat vocal

2. Elemente de limbaj muzical

- Sunetul muzical

- sunetul muzical și zgomotul
- calitățile sunetului muzical: durată, înălțime, intensitate, timbru

- Ritmul muzical

- sunete lungi, scurte, mai lungi
- pauzele (momente de tăcere în muzică)
- asocierea ritmului cu mișcarea, dirijarea prin imitație
- acompaniament ritmic

- Melodia

- sunete înalte - joase
- linii melodice cu o mișcare fluidă firească
- mers melodic suitor, coborâtor, linear
- melodii pătrunse preponderent de trăirea cvintei
- asocierea mersului melodiei cu mișcări ale mâinii

- Nuanțe

- tare (forte), potrivit (mezzoforte), încet (piano)

- Timbrul
- timbrul vocal
- timbrul instrumental (choroiflote/blockflote sopran, kantela, tamburina, trian glu, clopoței, metalofon, xilofon, toba mică)⁵

3. Elemente de cultură muzicală

- Date despre cântece: titlul, compozitorul, autorul textului
- Povestiri și legende
- Audiții muzicale⁶

Notă: Elementele de limbaj vor fi abordate exclusiv prin practicare.

4. Sugestii pentru repertoriul de cântece

- Cântece cu teme din natură;
- Cântece despre animale;
- Cântece din folclorul copiilor;
- Colinde;
- Fabule cântate, jucate;
- Mici improvizații teatrale cu acompaniament muzical.

C. INDICAȚII METODOLOGICE

Tot ce s-a început în clasa precedentă va fi continuat și intensificat. Se continuă folosirea cântecelor pentatonice, iar spre sfârșitul anului școlar se poate completa repertoriul cu cântece în tonalitatea DO Major. Cântecelor pe o voce li se pot alătura cântece însoțite de acompaniament la choroiflote, dar cu o armonie liberă în vederea dezvoltării auzului muzical. Elevii vor fi solicitați să compună cu ajutorul instrumentelor melodii scurte sub forma de întrebare-răspuns. Cântecele și melodiile din repertoriu vor fi corespunzătoare vârstei, ca dificultate. Tematica va fi legată de viața plantelor, animalelor, de sărbători și de anotimpuri. Cântecele bine cunoscute vor fi cântate prin imitație la choroiflote. Se va menține permanent strădania de a aprecia cu ajutorul urechii, pentru ca în clasă să ia naștere un sunet de choroiflote frumos, omogen. Instrumentul va fi folosit pentru efectul deosebit, acolo unde se face auzit. Copiilor le face plăcere să creeze imagini cât mai exacte prin sunet și ei sunt în această privință niște mici maestri și, în același timp, foarte buni ascultători. Un joc iubit de copii spre sfârșitul clasei a II-a este acela în care se emancipează scurte motive ca joc al cântatului în ecou.

⁵ Choroiflote, kantela, xilofon, metalofon – instrumente acordate pentatonic.

⁶ Audițiile se vor realiza de preferință “pe viu”, în cadrul serbărilor, în sălile de recital și concert.

CLASA a III-a

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să cânte în corul clasei, în grup și individual, cântece la unison cu intonație, respirație, emisie și dicție corectă.	- cântece - ison - canon simplu (două voci)
1.2	să acompanieze	- cântece cu acompaniament simplu
1.3	să interpreteze instrumental la blockflöte sopran	- cântece - melodii instrumentale - melodii de dans - canon simplu (două, trei voci)
1.4	să împărtășească cu colegii satisfacția prilejuită de interpretarea muzicii	- aprecierea esteticului și inesteticului

2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să redea calitățile sunetelor muzicale, folosind semnele grafice corespunzătoare	- exerciții de scriere a semnelor grafice reprezentând înălțimea
2.2	să descifreze cântece simple, în care se întâlnesc elementele de limbaj învățate	- exerciții melodice de intonație și recunoaștere a sunetelor și duratelor muzicale studiate.
2.3	să execute mișcări pe muzică	- dansuri simple - melodii de joc
2.4	să sesizeze structura cântecelor	- compararea unor fragmente muzicale - repetarea - strofă, refren

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului sonor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a III-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a III-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să recunoască cântecele, melodiile studiate	- concert ghicitoare.
3.2	să recunoască timbrul specific al unor instrumente cu coarde	- prezentarea instrumentelor clasice
3.3	să clasifice cântecele după conținutul tematic și după caracterul melodiei	- concursuri cu tematică muzicală
3.4	să interpreteze melodii instrumentale simple	- dansuri din Codex Caioni
3.5	să desprindă învățăminte morale din textele cântecelor studiate	- dialog

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Practica muzicală (cântarea vocală și instrumentală)

- Practica vocală:

- deprinderi specifice de cânt: ținută corporală, respirație, emisie, dicție, frazare
- cântarea expresivă
- cântarea la unison
- ison
- canon (două voci)

- Practica instrumentală:

- instrumente muzicale - blockflöte sopran
- instrumente muzicale clasice
- acompaniamentul instrumental

2. Elemente de limbaj muzical

- Sunetul muzical

- corelația sunet - notă muzicală în cadrul octavei do¹ - do²
- modalități de producere a sunetului muzical

- Ritmul muzical

- duratele muzicale: pătrime, optime, doime
- pauzele muzicale corespunzătoare duratelor studiate
- combinații ritmice în măsura de doi timpi
- combinații ritmice în măsura de trei timpi

- Melodia

- portativul
- cheia sol
- formule melodice cu sunetele învățate

- Nuanțe

- termeni de nuanțe întâlniți în partitură

- Timbrul

- timbrul vocal - formații vocale de copii
- timbrul instrumental (instrumente de coarde și de suflat)

- Forma

- strofă - refren
- variațiuni incipiente

Notă: Elementele de limbaj vor fi abordate exclusiv prin practicare.

3. Elemente de cultură muzicală

- Date despre lucrări muzicale: titlul, compozitorul, autorul textului, tematica

- Audiții muzicale⁷

4. Sugestii pentru repertoriul de cântece

- Cântece diatonice cu teme din natură

- Cântece despre meserii

- Cântece despre munca câmpului

- Cântece populare

- Cântece religioase

- Cântece ebraice

⁷ Audițiile se vor realiza de preferință "pe viu", în cadrul serbărilor, în sălile de recital și concert.

- Colinde
- Cântece de sărbători
- Melodii simple de dans
- Canon (două, trei voci)

C. INDICAȚII METODOLOGICE

În predarea elementelor de bază ale scrierii notelor se vor folosi ca puncte de plecare cântecele învățate în clasele anterioare. Fiecare sunet trebuie descoperit auditiv, intonat corect și apoi transformat în notă muzicală și scris pe portativ. În interpretarea vocală și instrumentală, ca punct de plecare rămâne cântatul pe o voce și, dacă se poate, canon la două, trei voci. Se va practica interpretarea în cor, în dialog, cu ison. Cântecul va avea tematica legată de muncă, meserii, obiceiuri, sărbători. Fiecare cântec este preluat printr-o scurtă povestire despre compozitor sau despre tematica cântecului. Audițiile se vor realiza, pe cât posibil, ascultându-se muzică "pe viu". Toți copiii cântă vocal și la blockflöte sopran. În clasa a III-a apar cântecele pur instrumentale și melodii simple de dans. Tot acum au loc primele încercări de transpunere a unor melodii în altă tonalitate.

CLASA a IV-a

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a IV-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să cânte la unison cu intonație sau în aranjamente armonico-polifonice simple, demonstrând controlul intonației, a dicției, a frazării și a nuanțării	- exerciții de intonație, de memorizare - interpretare vocală și instrumentală, cu solist, în grup, pe roluri, cu ison, în canon
1.2	să acompanieze	- cântece cu acompaniament ritmic - cântece cu acompaniament armonnic - improvizații
1.3	să cânte nuanțat, expresiv valorificând conținutul de idei și sentimente ale cântecului	- interpretarea unui cântec în mai multe variante
1.4	să manifeste interes pentru jocurile, cântecele, obiceiurile populare românești	- melodii de joc (horă, sârbă etc.)

2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a IV-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să întoneze sunetele cuprinse între do ¹ și sol ²	- exerciții de percepere a sunetelor cuprinse între do ¹ și sol ² - exerciții de intonare a sunetelor învățate
2.2	să reprezinte grafic sunetele cuprinse între do ¹ și sol ² , duratele și pauzele muzicale învățate	- exerciții de scriere a semnelor grafice reprezentând înălțimea sunetelor, duratele și pauzele muzicale învățate
2.3	să descifreze cântece simple, demonstrând cunoașterea elementelor de bază ale citit - scrisului muzical	- exerciții ritmico - melodice - exerciții de recunoaștere - exerciții de dirijare în măsurile: 2/4, 3/4, 4/4 - interpretare în tempo-ul și nuanțe adecvate
2.4	să distingă în lucrări sau fragmente muzicale de diverse genuri și stiluri timbrurile	- interpretarea unor cântece și piese instrumentale
2.5	să identifice unele elemente de limbaj muzical (ritmul, tempo-ul, caracterul, structura) în piese instrumentale	- menuetul - polca

3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului sonor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a IV-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să cunoască aspecte semnificative din viața și creația unor compozitori	- povestiri
3.2	să recunoască lucrări sau fragmente muzicale din creația acestora	- concert ghicitoare
3.3	să-și exprime preferințele muzicale susținându-le prin argumente	- participarea la serbări școlare, spectacole muzicale etc.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Practica muzicală (cântarea vocală și instrumentală)

- Practica vocală:

- deprinderi specifice de cânt
- respectarea comenzilor și gesturilor dirijorului
- modalități de cântare: cor cu solist, cor pe două voci egale, canon

- Practica instrumentală:

- instrumente muzicale - blockflöte sopran, blockflöte tenor
- acompaniamentul ritmic (tamburină, clopote, gong, tobă)

2. Elemente de limbaj muzical

- Sunetul muzical

- corelația sunet - notă muzicală
- modalități de producere a sunetului muzical

- Ritmul muzical

- prelungirea sunetelor (legato de durată, punctul muzical)
- combinații ritmice în măsura de patru timpi
- semnele de prescurtare utilizate în notația muzicală: semnul de repetiție, prima și secunda volta

- Melodia

- Sunetele și notele muzicale do¹ - sol²
- Gama DO Major - tonica - arpegiul

- Nuanțe

- termeni de nuanțe întâlniți în partitură

- Timbrul

- timbrul instrumental (blockflöte sopran, blockflöte tenor)

- Forma

- forme strofice simple, rândul melodic, canon două-trei voci
- forme concertante simple: solo - tutti
- menuet

- polcă

Notă: Elementele de limbaj vor fi abordate exclusiv prin practicare.

3. Elemente de cultură muzicală

- Date despre lucrări muzicale: titlul, compozitorul, autorul textului, tematica etc.
- Audiții muzicale⁸

4. Sugestii pentru repertoriul de cântece

- Muzică vocală
 - Cântece din creația românească și universală
 - Cântece patriotice
 - Cântece populare
 - Cântece religioase
 - Cântece de drumeție
 - Colinde
 - Canoane două voci
- Muzică instrumentală
 - Dansuri renașcentiste
 - Melodii de joc
 - Menuete simple

C. INDICAȚII METODOLOGICE

În centrul atenției va sta notarea duratelor muzicale, în strânsă legătură cu fracțiile din matematică. Relația dintre duratele muzicale va fi studiată cu ajutorul exercițiilor ritmice. Exercițiile ritmice vor fi realizate cu instrumente de percuție din dotare care reprezintă cel mai bine caracterul fiecărei durate. Sunt posibile mici teme de compoziție ritmică, de exemplu, pe patru instrumente de percuție. Cântecul studiat poate fi acum acompaniat (bătăi din palme) cu ritmul lui complementar. Exercițiul trebuie să-i ajute pe elevi să facă legătura între melodie și ritmul ei. Este important să afle de fiecare dată ce efect are asupra cântecului, ritmul adăugat.

Pentru că tot ceea ce reprezintă convențiile între oameni au la această vârstă o mare însemnătate pentru copii, se vor studia noțiuni cum ar fi: semnul de repetiție, volta, legato, punctul muzical. Acum se pot cânta cântece și melodii la prima vedere. Se va continua studiul instrumentelor muzicale (blockflöte sopran, blockflöte tenor) în paralel cu interpretarea vocală. Pentru repertoriu se recomandă cântece în tonalități majore la una-două voci cu o tematică variată. Fiecare cântec este preluat printr-o scurtă povestire despre compozitor. La blockflöte vor fi studiate piese instrumentale la una sau două voci, după partitură. Elevul poate fi și dirijor, conduce cântând la un instrument. Dirijorul poate fi reprezentat și printr-un grup mic care stă față în față cu grupul mai mare. Elevii mai dotați pot să cânte variațiuni la cântecul studiat. În caietul de muzică va apare din când în când și o melodie proprie, care va fi interpretată de întreaga clasă.

⁸ Audițiile se vor realiza de preferință "pe viu", în cadrul serbărilor, în sălile de recital și concert.

III. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

OBIECTIVE CADRU	STANDARDE
1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale	S1. Interpretarea vocală a unor cântece din repertoriul pentru copii în limitele ambitusului do ¹ - sol ² S2. Cântarea vocală cu respectarea regulilor specifice de cânt: respirație, emisie, dicție S3. Acompanierea ritmică cu obiecte sonore sau cu instrumente de percuție S4. Interpretarea unor cântece din creația compozitorilor studiați S5. Interpretarea unor piese (fragmente din lucrări) la blockflöte din creația compozitorilor studiați
2. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical în interpretarea și în audierea muzicii	S6. Intonarea cântecelor învățate, respectând elementele de bază ale notației înălțimii și duratei sunetelor. S7. Identificarea rîndului melodic, a strofei și a refrenului în cântecele învățate și audiate. S8. Diferențierea timbrului vocal de cel instrumental. S9. Recunoașterea timbrului anumitor instrumente muzicale (ale muzicii clasice și populare)
3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului muzical	S10. Recunoașterea unor lucrări sau fragmente muzicale din creația compozitorilor studiați S11. Clasificarea lucrărilor muzicale interpretate în funcție de conținutul tematic S12. Cunoașterea unor aspecte semnificative din activitatea compozitorilor învățați